

Cultuurhistorische waarden schuur Hoek ongenummerd Bergeijk

In Bergeijk aan de Hoek staat op een perceel een solitaire schuur. De schuur staat met de nokrichting evenwijdig aan de weg, aan de lange voorzijde voorzien van een hogere wand, de lange achterzijde is voorzien van een lagere. Beide uiteinden van de schuur hebben een kopgevel. De schuur heeft een breedte van zo'n acht meter en een lengte van ongeveer vijftien meter, de nokhoogte zal ruim zes meter hoog zijn.

De schuur komt op kaarten van 1929 nog niet voor, op een luchtfoto uit 1944 staat de schuur inmiddels wel. Bouwjaar zou dan liggen tussen 1929 en 1944. Echter, het komt vaker voor dat bebouwing die gewijzigd of toegevoegd wordt niet direct op deze kaarten worden bijgeschreven. Het zou dus kunnen zijn dat de schuur wat ouder is. De schuur zal dan uit de eerste helft van de vorige eeuw stammen. Het was gebruikelijk om in het veld vrijstaande schuren te plaatsen voor stalling van gereedschap en opslag van de oogst. Zo hoefde het materiaal niet eerst naar de boerderij vervoerd te worden, en later weer terug.

Het was een eenvoudige schuur, opgebouwd uit vier ankerbalkgebinten, met hierop een A-spant. De buitenwanden zullen in een licht materiaal uitgevoerd zijn geweest, zoals hout of stro. Het dak, dat nu voorzien is van golfplaten, is vermoedelijk met stro bedekt geweest. De gebintconstructie is gemaakt van een lichte houtsoort, vermoedelijk populier. De stijlen bestaan uit halfronde palen: hiervoor is een boomstam half doorgezaagd. Deze zijn geplaatst op gemetselde poeren. In de voorgevel bevindt zich een dubbele deur over de volle hoogte van de gevel.

In een later stadium is vermoedelijk een stenen uitbouw gerealiseerd, waarmee de schuur een viertal meters is verlengd. Deze uitbouw bestaat uit metselwerk, zowel de buitengevels, als ook aan de binnenzijde de scheiding tussen deze uitbouw en de oorspronkelijke schuur. Deze uitbouw heeft dienst gedaan als veestalling. Boven deze veestalling bevindt zich een zoldering. De buitenwanden en de kap zijn op de spanten na recenter vernieuwd.

Topografische militaire kaart 1929

Luchtfoto RAF 1944

Vooraanzicht van de schuur

Linker zijgevel

Achtergevel met links het gemetselde deel

Rechter (gemetselde) kopgevel

Indruk van de gebintconstructie

Gebintconstructie met muur en zoldering

Gemetselde poer onder gebintstijl

Aangelaste deur

ankerbalk steekt door gevel

Achtergevel

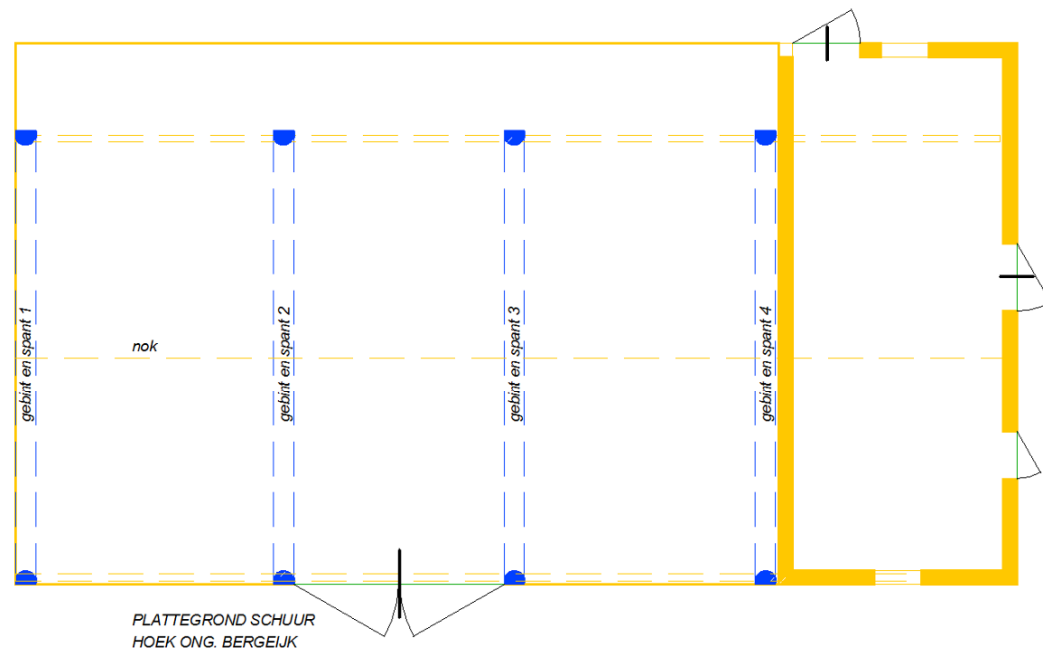
verbinding stijl - ankerbalk

A-spant

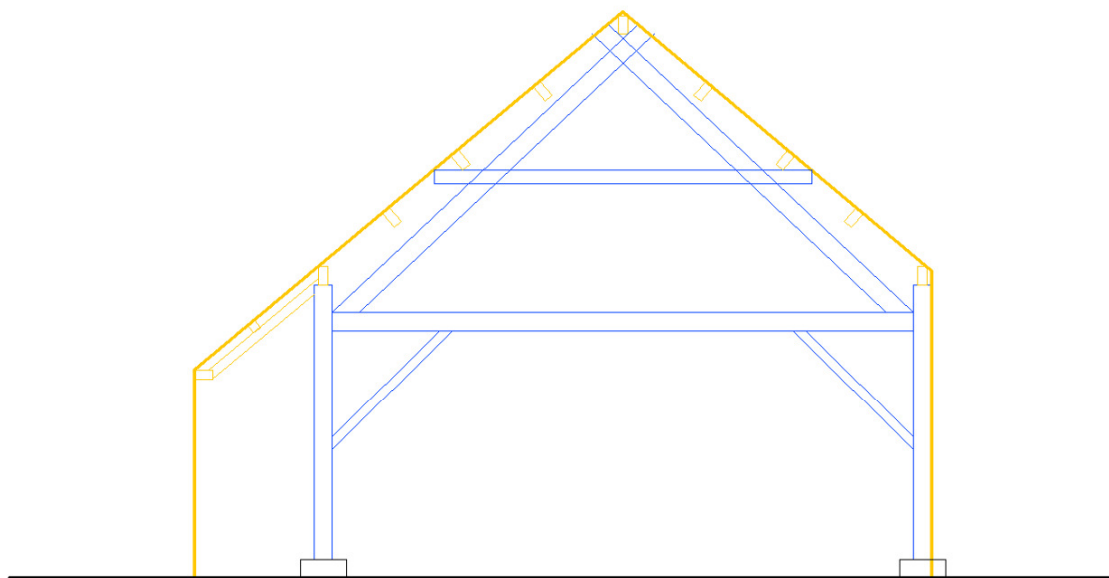
deur in achtergevel

0m 5m

■ FYSIEKE CULTUURHISTORISCHE WAARDEN (behouden)

■ INDIFFERENT

DOORSNEDE SCHUUR
HOEK ONG. BERGEIJK

0m 5m

■ FYSIEKE CULTUURHISTORISCHE WAARDEN (behouden)

■ INDIFFERENT

Behoud / herplaatsing cultuurhistorisch waardevolle schuur

Behoud van de fysieke cultuurhistorische waarden van de schuur is aan te bevelen. Deze waarden zitten hem met name in de gebintconstructie, deuren, duimen, gehengen,

Omdat het hier om een los in het veld geplaatste schuur gaat, is de exacte locatie van de schuur minder van belang. Het is daardoor denkbaar dat de schuur verplaatst wordt, waarbij de hoofdvorm en materialisering recht moet doen aan de schuur, het oorspronkelijk gebruik en zijn ontwikkeling.

Hierbij kan de bestaande gebintconstructie elders opgebouwd worden, bijvoorbeeld in de oorspronkelijke vorm zonder de stal er aan, of inclusief stal, als verwijzing naar de ontwikkeling die de schuur doorgemaakt heeft. Hierbij heeft het sterk de voorkeur om de buitenwanden van de oorspronkelijke schuur in een licht materiaal uit te voeren, zoals hout, die van het eventuele stalgedeelte kan dan uitgevoerd worden in metselwerk, zoals dit nu ook het geval is. Dit aangevuld met elementen als de bestaande deuren, met duimen en gehengen. De dakafwerking kan bijvoorbeeld uitgevoerd worden met pannen, nadat een constructeur bepaald heeft of dit constructief mogelijk is en na het aanbrengen van eventueel benodigde versterkingen.

De verbindingen van de gebintconstructie zijn deels uitgevoerd in traditionele pen- en gatverbinding, deels uitgevoerd in een genagelde verbinding. De constructie is hierdoor eenvoudig de- en hermontabel. In het verleden gebeurde het dan ook veelvuldig dat schuren verplaatst werden.

Herplaatsing zou elders op het perceel kunnen. Bij het niet herplaatsen op eigen perceel, zou een mogelijkheid zijn om de schuur aan te bieden voor herplaatsing elders middels de website van Stichting de Brabantse Boerderij: hierop worden te verplaatsen schuren ter overname aangeboden. (www.stichtingdebrabantseboerderij.nl)

SCHAMP Bouwkundig advies

Jan Berendweg 2

5764 PK De Rips

T 0493 - 380355

M 06 - 57579908

F 0493 - 380893

E info@schamp-bouwkundigadvies.nl

I www.schamp-bouwkundigadvies.nl